a Trym Bergtatt

Enebakk Avis

Ytre Enebakk

Den 400 år gamle asken falt – minner og treverk lever videre

Det gamle tuntreet på Bjerkeland i Ytre måtte gi tapt for stormen Amy Foto: Kai Ole Hänsch

Publisert: 01.11.25 14:00

Kopier

Av Kai Ole Hänsch

Artikkelen er over 1 år gammel

Den mektige asken på Bjerkeland i Ytre Enebakk, anslått til rundt 425 år gammel – måtte gi tapt da stormen Amy herjet i begynnelsen av oktober.

For abonnenter

Det gamle tuntreet etter det tradisjonsrike gårdstunet på Bjerkeland er borte.

I flere hundre år har asken holdt stand gjennom vinterstormer og tørkesomrer, men natt til den skjebnesvangre dagen i oktober fikk Amy godt tak i de blodfulle grenene. Dermed knakk hun oppe på stammen.

Grønt og levende igjen

– Det var egentlig bare et spørsmål om tid, forteller grunneier Ole Bjerkeland.

Han bekrefter at treet lenge har vært svekket. Hul inni, med råte og skader som gradvis spredte seg. Likevel overrasket det stadig.

– Vi trodde hvert år at «nå gir det seg», men så kom våren, og det sto der grønt og levende igjen, forteller han.

Vis mer

Måtte fem mann til

Ifølge informasjonstavlen til Trym Bergtatt, skal asken ha blitt aldersbestemt til rundt 350 år i 1950.

Det betyr at den var om lag 425 år gammel da den knakk. Det gjør den til å være blant de eldste kjente asketrærne i landet.

– De som aldersbestemte det kom fra staten, forteller Bjerkeland.

– Det måtte fem mann til for å holde rundt trestammen.

Enebakk Avis tok med seg et fem meter langt målband for å måle omkretsen. Det ble 1 meter og 19 centimeter for kort.

Enebakk Avis var til stede for å måle omkretsen til den gamle asken på Bjerkeland. Foto: Kai Ole Hänsch

Asken har ikke bare vært et tre, men en del av barndommen for flere generasjoner på gården, etter at den ble plantet rundt år 1600.

Bjerkeland husker godt hvordan han som gutt lekte inne i det hule treet – akkurat som faren gjorde før ham.

Får nytt liv

Da treet først ga etter, skjedde det fort.

– Jeg var ikke der da det kollapset. Naboen ringte og fortalte at vinden hadde fått skikkelig tak, og treet knakk. Det dro med seg både strømledningen og stolpen, forteller Bjerkeland.

Men selv i sitt fall får treet nytt liv. De friskeste stammene er gitt bort, blant annet til sløyden ved Mjær ungdomsskole i Ytre.

– Jeg gikk selv på den skolen. Nå kan elevene lage knivskaft av treet. Det føles fint at noe av historien får leve videre.

Lagt på kaldtlager

Lai Ingar Holmsen ved Mjær ungdomsskole forteller at de er glade for alle som bidrar med virke til skolen.

– Vi fikk 5 store kubber som vi har lagt på kaldtlageret. Der må det ligge i ett år eller to, forteller han.

– Dette kan det bli til flotte knivskaft eller dreide tallerkener. Mønsteret ser vi først når vi begynner å arbeide med det. I likhet med frukttrær er dette flott virke.

Et over 400 år gammelt landemerke er borte. Men minnene – og materialet – lever videre.

Tre av de fem kubbene som kom fra det gamle tuntreet på Bjerkeland. Foto: Tilsendt